

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epitome In Qvatro Lib. Sententiarvm M. Petri Lombardi

Spina, Claudius de

Parisiis, 1551

32. de intellectu assignatarum proprietatum, præsertim de amore & sapientia.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38840

E P I T O M E
DE INTELLECTV ASSI-
gnatarum proprietatum, præsertim
de Amore & Sapientia.

D I S T I N C T. Trigesimæsecundæ
C A P. Primum.

*Pater & Filius diligunt se non solum
amore essentiali, sed etiam notio-
nali, qui est communis
spiratio.*

Quoniam dictum est suprâ quòd Spiri-
tus sanctus est communio Patris & Fi-
lij, & amor quo Pater & Filius se
inuicem diligunt, quæri potest an Pater &
Filius se diligant per Spiritum sanctum. Quod
si sic, igitur & sunt per Spiritum sanctum:
quia non est aliud Deo esse, & aliud dilige-
re. Cui quæstioni ostendendû est, quod Au-
gust. significare videtur, videl. quòd Pater &
Filius se diligant, & vnitatem seruét, non so-
lum essentia sua, sed suo dono proprio, vt pa-
tet lib. 6. de Trinit. vbi sic ait: Manifestû est
quòd non aliquis duorum est, quo vterque
coniungitur, quo genitus à gignente diliga-
tur, genitorémque suum diligit, sintque
non participatione, sed essentia sua, neque
dono superioris alicuius, sed suo proprio
seruantes vnitatem pacis. Ecce hic dicit
quòd essentia sua & dono suo seruant vni-
tatem. Et idem. 15. de Trinit.

Cap. 5

Cap. 7

CAP. 2. Pater non est sapiens
sapiencia genita.

Videtur & à simili q̄ Pater fit sapiens sa-
pientia genita, quæ tantū Filius est. Si
enim Pater diligit amore qui ab ipso
procedit, cur & non sapientia quam ipse ge-
nuit, sapit vel intelligit? Ad quod facit quod
I. cor. I scribit Apost. dicens Christū Dei virtutē &
C. I. li. sapiētiā. Sed absit vt ita fit (ait Aug. lib. 6.
83. q. de Trinit.) quia si hoc est ibi esse quod sape-
re, nō per illam sapientiā quam genuit, sapiēs
dicitur Pater. alioqui non ipsa ab illo, sed il-
le ab ipsa est. & sic sapientia quam genuit,
esset illi causa vt esset. Quod fieri nō potest,
nisi gignendo eum, aut faciēdo, quod nemo
diceret, &c. Ergo Pater ipsa sapientia est
qua sapiens est. Filius verō dicitur Sapientia
patris: non quia per eum pater fit sapiēs vel
potens. sed quia Filius sapientia & virtus est
de patre sapientia & virtute.

*Quomodo
Christ⁹ dī
citur sapiē
tia Patris.*

CAP. 3. Filius est sapiens sapientia ingenita.

Post hæc queri solet an Fili⁹ fit sapiēs sa-
piētia genita, an ingenita. Si enim nō est
sapiēs sapiētia genita, nec seipso sapiens
est. Si autem sapientia genita sapiens fit, non
videtur Sapientia esse sapientia ingenita.
Et ita non videtur sapiens esse à Patre, cum
à Patre habeat omnia. Ad quod dicimus, q̄
vna est sapientia Patris, & Filij, & Spiritus

sancti, sicut vna est essentia: quia sapientia in illius simplicitate naturæ est essentia: & tamen Filius tantum est sapientia genita, & Pater tantum est sapientia ingenita, & sapientia genita est de sapientia ingenita, vel à sapientia ingenita. Et cum idem sit ibi esse quod sapientem esse, relinquitur ut sapientia genita sit sapiens de sapientia ingenita. Vnde & sapientia Dei Filius dicitur, & non quod Filius sit vel solus intelligens, vel sapiens sibi, & Patri, & Spiritui sancto (ut ait Aug. li. 15. de Tri.) Proinde Pater est sapientia, & Filius sapientia, & uterque vna est sapientia. Et tamen solus Pater est sapientia ingenita, & Filius solus genita sapientia: nec tamen alia sapientia Pater, alia sapientia Filius, sed vna eademque est. Sicut Pater est Deus ingenitus, & Filius est Deus genitus: neque Deus genitus est Deus ingenitus. Non ideo tamen alius Deus est Pater, alius Deus Filius, sed vnus Deus uterque, non autem vnus. Alius est enim genitus, alius ingenitus, sed non alius Deus, imò uterque vnus siue vnus Deus. Ita non est sapientia genita sapientia ingenita, sed alia est sapientia genita, alia ingenita. Non tamen est alia sapientia, sed vna eademque sapientia.

Corolariū. Ex prædictis constat quod Filius non est sapiens à se, nec de se, sed de Patre, & à Patre: licet sit sapiens per se, sicut est Deus per se, sed non de se, aut à se (ut dicit Hil.) quod Filius per se quidem agit, sed non à se. Lib. 9. de tri.

CAP. Quartum. Vna tantum est
sapientia Patris.

Sed videtur quod non sit vna tantum sapientia Patris. Est enim aliqua sapientia Patris, qua sapiens non est: & alia sapientia Patris ingenita, qua sapiens est. Est ergo Patris duplex sapientia: Vna, qua Pater sapiens est: & alia, qua sapiens non est. Dicendum quod vna est tantum sapientia Patris, sed non vno modo dicitur. Nam sapientia Patris dicitur illa quam genuit: sapientia Patris dicitur ea qua sapiens est. Diuersa est ergo ratio dicti. Vna est tamen sapientia Patris, quia sapientia genita est eadem sapientia, & ea qua sapiens est, siue ea qua sapiens est intelligatur persona Patris, siue essentia Patris, quia persona Patris, quae intelligitur cum dicitur sapientia ingenita: & persona Filij, quae significatur cum dicitur sapientia genita, vna eademque sapientia est: quae quidem essentia diuina intelligitur esse communis tribus personis.

Et sic in Trinitate est dilectio, quae est Pater, Filius, & Spiritus sanctus, quae est ipsa essentia deitatis. Et tamen Spiritus sanctus dilectio est, quae non est Pater vel Filius: nec ideo duae dilectiones sunt in Trinitate. quia dilectio, quae proprie Spiritus sanctus est, est dilectio siue charitas quae Trinitas est, &c.

CAP. 5. Pater Filium non diligit ea dilectione quæ ab utroque procedit.

Vnde sicut Pater non dicitur sapiens ea Sapiencia quam genuit, videtur dicendum quod Pater non diligit Filiū, vel Filius Patrem, ea dilectione quæ ab utroque procedit, scilicet quæ propriè Spiritus sanctus est. Sicut enim idem est Deo. sapere quod esse: ita est ei idem diligere quod esse. Ideo sicut negatur Pater sapiens sapiencia genita: (quia aliàs non ipsa ab eo, sed ipse ab ea intelligeretur esse:) Ita videtur non concedendum, quod Pater vel Filius diligit dilectione quæ tantum Spiritus sanctus est. quia aliàs Spiritus sanctus non videretur esse à Patre & Filio, sed magis uterque à Spiritu sancto: quia idem est ibi diligere quod esse.

*Dilectio capi-
tur dupli-
citer, essen-
tialiter &
notionaliter.*

Ego hanc quæstionem non absoluens, sed errorem excludens, profiteor non esse dictum Patrem diligere Filium, vel Filium Patrem, ea dilectione quæ ab utroque procedit: tanquam ea dilectione Pater sit aut Filius: Sed sic ea Pater diligit Filium, & Filius patrem: ut etiam per se pater ea quæ ipse est dilectione diligit. Sic & Filius: non autem sic ut pater per se non diligit, & Filius, sed per eam tantum. Eam tamè quæstionem Lectorum diligentia plenius diiudicandam atque absoluendam relinquimus.